

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**Številka:** U-I-211/16-7**Datum:** 15. 6. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Pavla Sijanta, Kuzma, na seji 15. junija 2017

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS, št. 30/03 – prečiščeno besedilo, 35/03 – popr., 78/03, 84/04, 44/05, 86/06, 90/06 – popr., 64/07, 33/08, 7/09, 88/09, 30/11, 49/12, 106/12, 25/14 in 85/14) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik je zahteval priznanje pravice do zdraviliškega zdravljenja po tretji alineji 4. točke ("nevrološke in živčno-mišične bolezni") prvega odstavka 45. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (v nadaljevanju Pravil OZZ). V skladu s 44. členom Pravil OZZ se zdraviliško zdravljenje odobri, če je pričakovati povrnitev funkcionalnih sposobnosti. Pobudniku je bila s sodbo št. V Ps 1641/2015 z dne 12. 7. 2016 priznana pravica do 14-dnevnega zdraviliškega zdravljenja v naravnem zdravilišču, vendar šele v novem sojenju v njegovi zadevi. Meni, da ne glede na to, da mu je bila navedena pravica priznana, izkazuje pravni interes za presojo Pravil OZZ. V sodnem postopku, v katerem je uveljavljal priznanje pravice do zdraviliškega zdravljenja, naj bi bili namreč kršeni tako 14., 15., 22. in 51. člen Ustave kot tudi pravice, ki mu jih zagotavlja Zakon o pacientovih pravicah (Uradni list RS, 15/08 – v nadaljevanju ZPacP) v 5. členu (še posebej pravica do preprečevanja in lajšanja trpljenja), in pravica do primerne, kakovostne in varne zdravstvene oskrbe, zagotovljena z 11. členom ZPacP. Te pravice naj bi mu bile kršene še posebej zaradi protiustavnega in nezakonitega pogojevanja pravice do zdraviliškega zdravljenja v 45. členu Pravil OZZ. Pobudnik zahteva, da se Pravila OZZ v "celoti črtajo in izključijo iz uporabe".

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem

odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

3. Pravila OZZ ne učinkujejo neposredno. V takih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je podrobneje obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-251/07 z dne 10. 1. 2008 (Uradni list RS, št. 6/08, in OdlUS XVII, 2). Zavarovanec uveljavlja pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (kar vključuje tudi pravico do zdraviliškega zdravljenja) v postopku pred Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, po izčrpanju pravnih sredstev v upravnem postopku pa lahko sproži socialni spor pred Delovnim in socialnim sodiščem v Ljubljani. Šele po izčrpanju vseh pravnih sredstev lahko hkrati z ustavno pritožbo vloži tudi pobudo za presojo ustavnosti in zakonitosti izpodbijane ureditve. Svoje ugovore v zvezi s protiustavnostjo izpodbijane ureditve mora pobudnik pred tem nasloviti na sodišče, ki je na podlagi 125. člena Ustave vezano na Ustavo in zakon, ne pa tudi na podzakonske predpise ali predpise lokalnih skupnosti. Ustava namreč daje sodniku pooblastilo in nalaga dolžnost, da pri odločanju o pravicah in obveznostih v takih primerih sam izloči "podzakonske" predpise (t. i. *exceptio illegalis*). Glede na navedeno pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti izpodbijanega predpisa. Zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo.

4. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki: dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica